

แนวทางวิถีชุมชนวัดในประเทศไทย
กรณีศึกษาวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี
Guidelines for Basic Ecclesial Communities in Thailand
Case Study: Saint Gaspar Bertoni Church, Lam Liang,
Diocese of Surat Thani

อมรเทพ สุริปะ*

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม

คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.อากัสติน สุกีโย ปีโตโย

คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม (วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

ผศ. ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Amonthep Suripa*

Master of Arts Program in Moral Theology,

Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev. Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo

Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev. Dr.Pichet Saengthien

Faculty of Arts, Saengtham College (Xavier Campus, Chiang Rai)

Asst. Prof. Dr.Laddawan Prasootsaengchan

Faculty of Education, Saengtham College

*Corresponding Author, e-mail: amonthep.nui@gmail.com

ข้อมูลบทความ

รับบทความ	19 กุมภาพันธ์ 2568
แจ้งแก้ไข	27 มีนาคม 2568
ตอบรับบทความ	5 มิถุนายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจริยธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัด ของคริสตชน วัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียงสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี 2) ศึกษาแนวทางการอภิบาลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียงสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือแบบสัมภาษณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จำนวน 11 คน ประกอบด้วย 1) ผู้นำด้านวิถีชุมชนวัด สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน 2) บาทหลวงที่รับผิดชอบดูแลวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี จำนวน 1 คน และ 3) คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี จำนวน 9 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จำนวน 7 คน ประกอบด้วย 1) ผู้นำด้านวิถีชุมชนวัดสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน 2) ผู้นำด้านวิถีชุมชนวัดสังฆมณฑลอื่น จำนวน 1 คน 3) บาทหลวงผู้ดูแลวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ในปัจจุบัน จำนวน 1 คน และในสมัยที่ผ่านมา จำนวน 1 คน 4) หัวหน้าแผนกอภิบาลครอบครัว สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน และ 5) ตัวแทนคริสตชนสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 2 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินชีวิตตามแบบวิถีชุมชนวัดเป็นวิถีชีวิตของคริสตชนที่มีพระเจ้าเป็นศูนย์กลาง แสดงออกถึงความเชื่อ ซึ่งได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยการประชุมแบ่งปันพระวาจา และการดำเนินชีวิตด้วยความรักและเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเยี่ยมเยียนตามบ้าน การสวดสายประคำตามบ้านในเดือนตุลาคม และกิจกรรมพระกุมารเยี่ยมบ้านเพื่อส่งความสุข อวยพรสมาชิกในบ้านที่ตอบสนองต่อชีวิต คริสตชนที่ออกมาเป็น

รูปธรรม เพื่อให้พระวาจาของพระเจ้าเข้ามาเปลี่ยนแปลงชีวิตซึ่งในวิถีชุมชนวัด มีบรรยากาศของอารยธรรมแห่งความเชื่อ ช่วยให้ชีวิตได้รับการฟื้นฟู มีความกระตือรือร้น เร้าร้อนในชีวิต ความเชื่อ เพื่อร่วมในพันธกิจแห่งการประกาศข่าวดี

2. การดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดเป็นเครื่องมือในการอบรมและการแพร่พระวรสาร เป็นการเริ่มต้นที่ดีเพื่อนำไปสู่การเป็นคริสตชนที่มีรากฐานอยู่บนจิตตารมณ์แห่งความรักจนกลับเป็นตัวอย่างแห่งชีวิตคริสตชนโดยอาศัยความกระตือรือร้นที่ได้รับมาจากพระวาจาแล้ว แสดงออกมาในความรัก การแบ่งปัน การเยี่ยมเยียนผู้คนที่อยู่รอบข้างหรือชุมชน มีการปรึกษาหารือถึงปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของพืชผักที่ปลูกไว้ การเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพทางการผลิต วิถีชุมชนวัดต้องเป็นเครื่องหมายที่มีชีวิตชีวาของพระศาสนจักรและเป็นเครื่องมือในการอบรม การฟื้นฟูชีวิตด้วยการอุทิศตนทำงานเพื่อวัด เอาใจใส่ผู้อื่น

3. แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนีประกอบไปด้วย 1) การหล่อเลี้ยงเพื่อส่งเสริมความเชื่อ ได้แก่ การที่ผู้อภิบาลให้ความสำคัญกับวิถีชุมชนวัด การที่ผู้อภิบาลและคริสตชนส่งเสริมในการนำพระวาจามาใช้ในชีวิตประจำวัน การที่คริสตชนนำพระวาจามาเป็นแรงบันดาลใจ 2) การสานต่อวิถีชุมชนวัดโดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่รวมถึงผู้ย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ การที่คริสตชนพาลูกหลานให้มาอยู่ในบรรยากาศการสวดภาวนา การที่ผู้อภิบาลและคริสตชนสร้างความท้าทายให้กับเยาวชน การที่คริสตชนกล้าแสดงตัวตนในการเป็นคริสตชนและการที่คริสตชนต้องถ่ายทอดความเชื่อในครอบครัวของตนเอง อันเป็นแนวทางสำคัญในการส่งเสริมวิถีชุมชนวัดในอนาคต

คำสำคัญ : จริยธรรมการดำเนินชีวิต; วิถีชุมชนวัด; คริสตชนคาทอลิก

Abstract

The objectives of this research are 1. to study ethics in the life of the Basic Ecclesial Community in Gaspar Bertoni Parish, Lum Liang, Diocese of Surat Thani, 2. to study about the pastoral issues to strengthen faith of parishioners. This is qualitative research which uses interviews as a tool.

The informant group used for the first objective consists of 11 people, including of 1) The director of BEC of the Diocese of Surat Thani, Sister Supa Thongamphai, 2) The pastor of Saint Gaspar Bertoni Church and 3) Christian 9 people out of 90 parishioners of Saint Gaspar Bertoni Church. The expert group used for the second objective consists of 7 people including 1) The director of BEC of the Diocese of Surat Thani 2) Another director of BEC from another diocese 3) The current and the former pastors of Saint Gaspar Bertoni Church 4) The head of the family ministry of the Diocese of Surat Thani and 5) Two representative parishioners of the Diocese of Surat Thani

Consequences according to the research.

1. Living in a Basic Ecclesial Community has Christ as the centre of life. It expresses faith which is nourished by sharing the word of God and living in love and unity through activities such as visiting of parishioners' houses, praying the rosary together in a home during October, and blessing homes with the Baby Jesus. These can show how Basic Ecclesial Communities work concretely. They also allow the word of God to alter life of parishioners to be more faithful. They help to purify faith and involve parishioners in preaching the word.

2 . Basic Ecclesiastical Community is a tool for the formation and preaching of the word. It is a starting point for all Christians to be rooted in love and impels them to express the enthusiasm from the word of God in love, sharing, visiting, others and counseling one another, for example, about plants, or about enhancing production products. BEC is a tool to form and purify faith through self-sacrifice for others.

3. Approaches to strengthen BEC of this parish include 1. To nourish and support faith. In other word, it allows pastor to pay attention to BEC by applying the word in parishioners' lives. 2. It is to extend BEC to the young and the migrants by having them experience prayers. Pastors and parishioners challenge

the young and pass on their faith within their families and present themselves as Christians. These are going to be the important approaches to support BEC in future.

Keywords : Ethics in Life; Basic Ecclesial Community; Catholics

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

พระคัมภีร์ในหนังสือกิจการอัครสาวกได้กล่าวถึงชุมชนคริสตชนไว้ “คนเหล่านั้นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อฟังคำสั่งสอนของบรรดาอัครสาวก ดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้องร่วมพิธีบิชนมปังและอธิษฐานภาวนา พระเจ้าทรงบันดาลให้บรรดาอัครสาวกทำปาฏิหาริย์และเครื่องหมายอัศจรรย์เป็นจำนวนมาก ทุกคนจึงมีความยำเกรง ผู้มีความเชื่อทุกคนดำเนินชีวิตร่วมกันและมีทุกสิ่งเป็นของส่วนรวม เขาขายที่ดินและทรัพย์สินอื่นๆ แบ่งเงินให้ทุกคนตามความต้องการทุกๆ วัน เขาพร้อมใจกันไปที่พระวิหารและไปตามบ้านเพื่อทำพิธีบิชนมปังร่วมกัน อาหารด้วยความยินดีและเข้าใจกัน สรรเสริญพระเจ้าและได้รับความนิยมนอกจากประชาชนทุกคน องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทำให้จำนวนผู้ที่รับความรอดพ้นเพิ่มขึ้นทุกวัน” (กจ 2:42-47)

ประชากรของพระเจ้า รวมเป็นหนึ่งเดียวในความรัก แสวงหา ติดตามและประกาศพระเยซูคริสตเจ้า ประชากรของพระเจ้า คือ ชุมชนที่พระเจ้าเรียกมาเป็นประชากรของพระองค์ผ่านทางพันธสัญญาใหม่ที่พระเยซูเจ้าทรงมอบให้เป็นพันธสัญญาแห่งความรัก ประชากรของพระเจ้าจะต้องสานต่อพันธกิจของพระเยซู คริสตเจ้า

กลุ่มคริสตชนพื้นฐานจะเป็นสถานที่ประกาศพระวรสารเพื่อประโยชน์ของกลุ่มคริสตชนที่ใหญ่กว่า โดยเฉพาะของสังคมและจะเป็นความหวังสำหรับพระศาสนจักรสากล ถ้าผู้ที่อยู่กลุ่มคริสตชนพื้นฐานปฏิบัติด้วยการเลี้ยงตนเองด้วยพระวาจาของพระเป็นเจ้าและไม่ยอมถูกรวบงำด้วยเรื่องทางการเมือง ซึ่งพร้อมที่จะแสวงหาเอาผลประโยชน์จากพลังความสามารถของมนุษย์และหลีกเลี่ยงการโต้แย้งที่ติดเป็นนิสัย ตลอดจนการวิพากษ์วิจารณ์จนเกินไป โดยอ้างว่าต้องการความจริงและการร่วมมือ กลุ่มคริสตชนพื้นฐานต้องมีความซื่อสัตย์อย่างมั่นคงต่อพระศาสนจักรท้องถิ่นที่ตนสังกัดและต่อพระศาสนจักรสากล ทำเช่นนี้ก็เท่ากับหลีกเลี่ยง

อันตรายอย่างแท้จริงที่จะทำตัวอยู่ โดดเดี่ยวและคิดว่าตนเป็นพระศาสนจักรที่แยกแ่แต่ พระศาสนจักรเดียวของพระคริสตเจ้า (Paul VI, 2531)

กลุ่มคริสตชนพื้นฐานต้องเจริญก้าวหน้าในด้านความสำนึกถึงการแพร่ธรรม ความร้อนรนและการอุทิศตน โดยแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีใจกว้างสากลในทุกสิ่ง ไม่ใช่คิดถึงแต่พรรคพวกของตนเองเท่านั้น แต่ต้องคิดถึงคริสตชนอื่นๆ ด้วย เรื่องที่กระตุ้นให้คริสตชน กระตือรือร้น อยากทำให้กลุ่มคริสตชนปฏิบัติถูกต้องตรงตามกระแสเรียกอันสำคัญที่สุด คือ เมื่อใครเป็นผู้ฟังพระวรสารที่มีผู้มาประกาศและเป็นผู้รับการประกาศพระวรสารแล้ว ไม่ช้าเขา จะกลายเป็นผู้ประกาศพระวรสารเอง (Paul VI, 2531)

พระสันตะปาปาปอลที่ 6 ทรงกล่าวเตือนว่ากลุ่มคริสตชนทุกกลุ่มจะต้องดำเนินชีวิตใน เอกภาพร่วมกับพระศาสนจักรทั้งในระดับท้องถิ่นและพระศาสนจักรสากล โดยร่วมเป็น หนึ่งเดียวอย่างจริงใจกับสงฆ์ ผู้อภิบาลทุกท่านและเชื่อฟังคำสั่งสอนของพระศาสนจักรอุทิศตน เป็นธรรมชาติ โดยไม่แยกตัวหรือยึดอุดมการณ์ผิดๆ (Paul VI, 2531)

สมเด็จพระสันตะปาปายอห์น ปอลที่ 2 ได้ย้ำถึงวิสัยทัศน์ของพระศาสนจักรโฉมหน้า ใหม่ว่ามีพันธกิจแพร่ธรรมชัดเจน “ชุมชนคริสตชนย่อยทั้งหมดเป็นเครื่องหมายถึงความมี ชีวิตชีวาภายในพระศาสนจักร เป็นเครื่องมือของการศึกษาอบรมและการประกาศข่าวดี เป็นจุดเริ่มต้นของสังคมโฉมหน้าใหม่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมแห่งความรัก” (John Paul II, 2534) พระศาสนจักรในประเทศไทยเช่นกัน กำลังมุ่งสู่ความเป็นพระศาสนจักรที่ทุกคนมีส่วนร่วม ได้มีความพยายามในหลายสังฆมณฑลและหลายวัด เพื่อทำให้วิสัยทัศน์ดังกล่าวเป็นรูปร่าง ขึ้นมา แต่ค่อนข้างเห็นผลน้อยเพราะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเรียกร่องภาวะความเป็นผู้นำใน พระศาสนจักรหลายระดับ

ในบริบทของสังคมไทย คาทอลิกเป็นเพียงชนกลุ่มน้อยของประเทศ ซึ่งอยู่กันเป็นชุมชน เล็กๆ กระจายอยู่ในส่วนต่างๆ ของประเทศ ทั้งในชุมชนเมืองและชนบท ล้วนต้องเผชิญกับ สภาพการทำลายในลักษณะเดียวกันคริสตชนคาทอลิกไทย ถึงแม้ว่าได้มีความเชื่อแล้วโดยศีล ล้างบาปแต่การปลูกฝัง ความเชื่อแรกเริ่มยัง ไม่สามารถทำได้เต็มที่ การเรียนรู้คำสอนต่อเนื่อง ยังมีจำกัด ความเข้าใจข้อความเชื่อยังไม่ลึกซึ้งเพียงพอ ขาดประสบการณ์การพบและการสัมผัส ส่วนบุคคลแบบตัวต่อตัวกับพระเยซูคริสตเจ้าและประสบการณ์ความเชื่อในรูปแบบชุมชน คริสตชนที่ชัดเจน จึงทำให้การเจริญชีวิตคริสตชนเป็นไปตามประเพณีปฏิบัติและผิวเผิน ยังไม่

ตระหนักและอุทิศตนในบทบาทและหน้าที่ของการเป็นศิษย์พระคริสตเจ้าอย่างแท้จริง ดังนั้น พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยต้องมุ่งเจริญชีวิตเป็นศิษย์พระคริสต์ให้เข้มข้นกว่าที่เคย โดยมุ่งมั่นเดินสวนกระแสและปฏิเสธ “โลกียนิยม” ดังกล่าวและมุ่งฟื้นฟูการประกาศข่าวดีขึ้นใหม่ พระศาสนจักรจะต้องเป็นประจักษ์พยานที่เด่นชัดถึงความเป็นหนึ่งเดียวในการเจริญชีวิตที่มีพระคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง (Paul VI, 2531) เพื่อคริสตชนทุกคนสามารถเป็นเกลือ ดองแผ่นดินที่มีคุณภาพและเปี่ยมด้วยแสงสว่างแท้ขององค์พระคริสตเจ้า (เทียบ มธ 5:14) อันเป็นแสงสว่างจากพระเจ้าองค์ความรักที่มอบให้แก่โลก (เทียบ ยน 1:1)

ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนคริสตชนที่ได้หลงลืมคำสอนของพระ เป็นต้นในเขตเมืองที่ทำให้ชุมชนคริสตชนมีความรัก ความเชื่อและการบริการไม่ชัดเจน เช่น 1) การขาดความเป็นชุมชน ทุกครั้งที่เรามาพิธีบูชาขอบพระคุณ แต่คนส่วนใหญ่แทบจะไม่รู้จักกันเลย 2) ความเชื่อที่ยังไม่ลึกซึ้ง เราส่วนใหญ่มีความเชื่อในระดับตื้นๆ คือ ความเชื่อที่เป็นหัวข้อคำสอนที่ถูกให้ท่องจำในสมัยที่เรียน 3) การขาดการให้บริการในชุมชน การหลงลืมคริสตชนที่อยู่ในเขตวัดที่ต้องการความช่วยเหลือทำให้ลืมว่าวัดที่เราอยู่เป็นสมบัติของเราที่ต้องช่วยกันดูแล และให้ความช่วยเหลือ เป็นพิเศษในด้านกำลังกาย สิ่งที่เราเล่ามา เราสามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการทบทวนดูความจำเป็นของการมีกลุ่มคริสตชนพื้นฐานในชุมชนวัด (กราดาตินันต์ คมกฤษ. 2547: 29) ซึ่งปัญหาดังกล่าวข้างต้นก็ยังมามีมาถึงในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเรื่องการขาดความเป็นชุมชน คริสตชนที่มาเข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้จักกัน หรือหากรู้จักกันบ้างแล้วก็อาจไม่ค่อยได้พูดคุยหรือมีกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิถีชีวิตของคนในยุคปัจจุบันที่ต้องเร่งรีบมุ่งในเรื่องชีวิตของตน จนขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้รอบข้าง การมีเวลาสำหรับผู้อื่น กิจกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมของชุมชนน้อยลง

ชุมชนคริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง เป็นชุมชนหนึ่งในสังฆมณฑล สุราษฎร์ธานีเป็นชุมชนที่ไม่มีพระสงฆ์ประจำการ เป็นลูกวัดของวัดพระหลุยส์พระเยซูเจ้า จังหวัดระนอง แต่เป็นชุมชนวัดที่มีการรวมกลุ่ม และมีการร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวกันในการเสริมสร้างความเชื่อที่เข้มแข็ง ให้ความสำคัญกับการศึกษาแบ่งปันพระคัมภีร์ พระวาจา โดยการรวมกลุ่มกันทุกวันอาทิตย์ก่อนเริ่มพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความเชื่อ ศรัทธาและการนำหลักคำสอนของพระเจ้ามาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิตคริสตชน ซึ่งหากมีการศึกษาจริยธรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดของกลุ่มคริสตชน

วัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี และแนวทางการอภิบาลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของชุมชนคริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียงแล้ว ก็จะช่วยทำให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความเชื่อศรัทธา และการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดของคริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง ให้มีความเข้มแข็งและมีการรวมกลุ่มกันได้มากยิ่งขึ้นและสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่กลุ่มคริสตชนอื่นๆ ได้

ดังนั้น จึงเป็นที่มาที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องวิถีชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง วิถีชุมชนวัดที่ดำเนินชีวิตใกล้ชิดกับพระวาจาแม้ในยามที่ไม่มีผู้นำทางศาสนาเข้าไปดูแลประจำ แต่ก็ยังมีชีวิตที่สนิทสัมพันธ์กับพระเจ้า ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างที่น่าสนใจที่จะเอาไปอภิบาลคริสตชนในการดำเนินชีวิตใกล้ชิดกับพระวาจา ทำให้มีความเชื่อในพระเจ้าอย่างลึกซึ้งไม่ทอดทิ้งพระแม่พบเจอความยากลำบาก เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบรรดาคริสตชนในการดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อมีพระวาจาเป็นเครื่องมือยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งการมีวิถีชุมชนวัดแห่งนี้ คงจะมีรายละเอียดต่างๆ ที่ลึกซึ้งและน่าสนใจเป็นอย่างมาก รวมไปถึงการเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนการอภิบาลหรือแพร่ธรรมในรูปแบบของวิถีชุมชนวัดได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาจริยธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดของคริสตชน วัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการอภิบาลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาคำสอนของพระศาสนจักรที่เกี่ยวข้องกับ คุณธรรม จริยธรรม วิถีชุมชนวัดและวิถีชีวิตจิตคริสตชนของการดำเนินชีวิตของชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง

กรอบแนวคิดของการวิจัย 1) ศึกษาจริยธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดของคริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง 2) ศึกษาแนวทางการอภิบาลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของชุมชนคริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมี 2 กลุ่ม คือ 1) การศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จำนวน 11 คน 2) การศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จำนวน 7 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึง จริยธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดของคริสตชน วัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี ที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคริสตชนหรือกลุ่มคริสตชน และแนวทางการอภิบาลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี สำหรับใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นให้วัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี นำไปใช้ในการพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อให้แก่คริสตชน จะได้มีชีวิตชีวาในการประกาศพระวาจาของพระเจ้า หรือสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนการอภิบาลหรือสมัชชาและแพร่ธรรมในรูปแบบของวิถีชุมชนวัดได้ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

คริสตชน หมายถึง บุคคลที่รับศีลล้างบาป เป็นศาสนิกชนในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก โดยมีความเชื่อในพระเจ้าและยอมรับอำนาจของพระสันตะปาปา

วิถีชุมชนวัด หมายถึง กลุ่มคริสตชนย่อยๆ ของชุมชนในวัดมารวมตัวกัน โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่องค์พระเยซูคริสต์เจ้า มีการร่วมกันอ่านพระวาจา ไตร่ตรอง แบ่งปันประสบการณ์ ภาวนาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพบปะและหล่อเลี้ยงชีวิตของสมาชิก โดยมีจุดประสงค์เพื่อประกอบกิจการแห่งความรักซึ่งกันและกันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน กำหนดกิจกรรมแห่งความดีที่จะปฏิบัติร่วมกัน เช่น เยี่ยมคนป่วย ให้ความช่วยเหลือคนยากจนในกลุ่มย่อยของตน ฯลฯ นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมชีวิตจิตของสมาชิก เช่น การนำพระวาจาที่แบ่งปันมาเป็นข้อตั้งใจในการดำเนินชีวิตร่วมกัน ฯลฯ

แนวทางการอภิบาล หมายถึง วิธีการในการเอาใจใส่ดูแลต่อกิจการหรือจิตวิญญาณของบุคคล / กลุ่มบุคคล มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคล / กลุ่มบุคคลนั้น อยู่ในศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามของสังคมและตามหลักคำสอนของศาสนา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางวิถีชุมชนวัดในประเทศไทย กรณีศึกษาวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ดำเนินการวิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิจัยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอนคือ 1) การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัย 2) การดำเนินการวิจัย โดย 2.1) การศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการสร้างเครื่องมือ 2.2) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือ 2.3) การนำเครื่องมือที่พัฒนาแล้วไปเก็บข้อมูล 2.4) การนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์ข้อมูล แปลผล และสรุปผลการศึกษา และ 3) การรายงานผลการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จำนวน 11 คน ประกอบด้วย 1. ผู้นำด้านวิถีชุมชนวัด สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน 2. บาทหลวงที่รับผิดชอบดูแลวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี จำนวน 1 คน และ 3. คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี จำนวน 9 คน จากจำนวนคริสตชนทั้งหมด 90 คน

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จำนวน 7 คน ประกอบด้วย 1. ผู้นำด้านวิถีชุมชนวัดสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน 2. ผู้นำด้านวิถีชุมชนวัดสังฆมณฑลอื่น จำนวน 1 คน 3. บาทหลวงผู้ดูแลวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ในปัจจุบัน จำนวน 1 คน และในสมัยที่ผ่านมา จำนวน 1 คน 4. หัวหน้าแผนกอภิบาลครอบครัว สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 คน และ 5. ตัวแทนคริสตชน สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี จำนวน 2 คน

ผลการวิจัย

แนวทางจริยธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดของคริสตชน วัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี

1. การมีความเชื่อ ความรักในองค์พระเจ้า คำสอนของพระเจ้า และที่พระองค์ทรงไข
แสดงและดำเนินชีวิตโดยอาศัยความเชื่อนั้น

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนีมีจริยธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีชุมชนวัดโดย
ความเชื่อความรักที่ได้รับจากการหล่อเลี้ยงด้วยพระวาจาของพระเจ้าเป็นหลัก และกิจศรัทธา
อื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ ทำให้เหมือนพระเจ้าอยู่ใกล้เป็นพลังในการส่องสว่างในการดำเนินชีวิตที่ดี
ไม่ว่าทั้งด้วยคำพูดและกิจการที่ดี และที่สำคัญพวกเขาได้สัมผัสความรักและความเมตตาจาก
พระเจ้า ได้รับความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร และผูกมัดตัวเองกับวิถีชุมชนวัด จนเป็นชีวิตของ
พวกเขา ดังสมณสาสน์พันธกิจพระผู้ไถ่ ที่กล่าวว่า “จะมีความเป็นคริสตชนอย่างแท้จริง ต่อเมื่อ
มีรากฐานอยู่ที่พระคริสตเจ้าดำรงอยู่ในพระองค์ โดยสดับฟังพระวาจาของพระเจ้า ร่วมกัน
ภาวนาโดยมีศูนย์รวมที่ศีลมหาสนิท และเจริญชีวิตร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวกันซึ่งแสดงออกด้วย
เอกภาพทางจิตใจ” และจิตวิญญาณ (John Paul II, 2534)

2. การแบ่งปันความเชื่อในพระเจ้าต่อคนในครอบครัวหรือเพื่อนพี่น้องในชุมชน

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี มีการแบ่งปันความเชื่อภายในครอบครัว
ของตนเองเป็นพิเศษ และนอกจากนั้นยังมีการแบ่งปันกับชุมชนด้วยการแบ่งปันความเชื่อที่ดี คือ
การสอนคนในครอบครัวให้รัก การดำเนินชีวิตที่มีพระอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการร่วม
พิธีบูชาขอบพระคุณการสวดภาวนาในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถทำได้และการเป็นต้นแบบที่ดี
เพื่อให้ผู้อื่นได้เห็น และเขาจะได้ปฏิบัติตามในแบบอย่างที่ถูกต้องด้วย

3. การร่วมกับคริสตชนในชุมชน เพื่อทำกิจศรัทธา/ กิจกรรมส่งเสริมความเชื่อร่วมกัน

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ได้ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมการแบ่งปันพระ
วาจาในแบบวิถีชุมชนวัดเป็นเครื่องหมายที่มีชีวิตชีวาของพระศาสนจักรและเป็นเครื่องมือในการ
อบรมปลูกจิตสำนึก กำลังใจ การฟื้นฟูและพันธกิจในการประกาศข่าวดี และที่สำคัญเป็น
เครื่องมือในการหล่อหลอมคริสตชนให้มีความเป็นหนึ่งใจเดียวกันในการภาวนาร่วมกันและเพื่อ
กันและกัน

4. การเข้าร่วมกับคริสตชนในชุมชน เพื่อทำกิจเมตตาาร่วมกัน

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำกิจเมตตาาร่วมกัน นั่นก็คือ การเยี่ยมเยียนกันและกันทั้งที่ในยามป่วยและปกติ และทางวัดเองก็ให้ความสำคัญด้วย ได้มีการจัดกิจกรรมแบบส่งเสริมความศรัทธาควบคู่ไปกับการเยี่ยมเยียนด้วย นอกจากนั้นพวกเขายังสร้างความเข้มแข็งทางชุมชนของตนเองในการกระจายรายได้จากสินค้าชุมชนที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

5. ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรมในข้อ 3 และข้อ 4

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนีได้รับผลที่ดีจากการทำกิจกรรมในเรื่องการเสริมสร้างความเชื่อและกิจการที่สามารถแสดงออกมาในรูปแบบที่สัมผัสได้ ผลที่ได้มีทั้งความรักซึ่งกันและกัน การเสริมสร้างความเชื่อให้เข้มแข็ง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ นี่ถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการที่จะดำเนินชีวิตของการเป็นคริสตชนที่ดีที่มีพระเจ้า และพระเจ้าเป็นศูนย์กลางในการดำเนินชีวิต

6. การนำผลที่ได้รับจากการร่วมทำกิจกรรม (ในข้อ 3 และ ข้อ 4) มาช่วยในการเสริมสร้างความเชื่อของตนเอง และสมาชิกในครอบครัว ชุมชน

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ได้นำผลที่ทำมาช่วยในการเสริมสร้างความเชื่อของตนเองและสมาชิกในครอบครัว โดยดำเนินชีวิตในการเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาสິงที่ดีเอาไว้แล้วกันนั้น ยังได้พัฒนา รักษาส่งเสริมความเชื่อของตนเองและกระจายความเชื่อจากตนเองไปสู่ผู้อื่น ให้ได้เห็นถึงการเป็นคริสตชนที่ดีของพระเจ้า นี่แสดงให้เห็นว่าความเชื่อและชีวิตคริสตชนที่เป็นรูปธรรมในด้านคำสอน พิธีกรรม ชีวิตภาวนาและการอบรมอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งใช้กระบวนการวิถีชุมชนวัดเป็นสำคัญ

แนวทางการอภิบาลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของชุมชนวัดบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี

1. การหล่อเลี้ยง ส่งเสริมความเชื่อตามวิถีชุมชนวัดของคริสตชน มีรายละเอียดที่เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) ผู้อภิบาลควรให้ความสำคัญในกลุ่มวิถีชุมชนวัด 2) ผู้อภิบาลและคริสตชนต้องส่งเสริมการนำพระวาจามาใช้ในชีวิตประจำวัน 3) คริสตชนต้องนำพระวาจามาเป็นแรงบันดาลใจให้กับตนเอง 4) ผู้อภิบาลต้องจัดการอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิด

การพัฒนาในตัวของคริสตชน 5) คริสตชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกอบอาชีพของชุมชน

2. การสานต่อวิถีชุมชนวัด โดยเฉพาะสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่ และผู้ย้ายถิ่นฐานมีรายละเอียดที่เรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) คริสตชนต้องพาลูกหลานให้มาอยู่ในบรรยากาศของการสวดภาวนา 2) ผู้อภิบาลและคริสตชนต้องสร้างความท้าทายให้กับเยาวชน 3) คริสตชนต้องกล้าแสดงตัวในการเป็นคริสตชน (ผู้ย้ายถิ่นฐาน) 4) คริสตชนต้องถ่ายทอดความเชื่อในครอบครัวของตนเอง

อภิปรายผล

1. การดำเนินชีวิตที่มีพระเจ้าเป็นศูนย์กลางของวิถีชุมชนวัด

คริสตชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานีที่ดำเนินชีวิตในวิถีชุมชนวัด มีการดำเนินชีวิตในความเชื่อโดยยึดหลักจากพระวาจาของพระเจ้ามาเป็นหลัก นั่นก็คือการมีพระคริสตเจ้าเป็นศูนย์กลางของการดำเนินชีวิต ความเชื่อเป็นพระพรหรรษาอย่างหนึ่งที่สำคัญในชีวิต เป็นของประทานจากพระเจ้า เป็นคุณธรรมที่เหนือธรรมชาติที่พระเจ้าได้ประทานให้เข้ามาในใจเรา ความเชื่อจะแสดงออกได้จำเป็นต้องมีพระพรหรรษาของพระเจ้านักบุญอันเซลม์ได้กล่าวไว้ “ความเชื่อแสวงหาความเข้าใจ” ความเชื่อเป็นท่าทีที่แสดงออกถึงความไว้วางใจต่อพระเจ้าเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิต ให้สามารถก้าวเดินต่อไปได้ โดยยึดมั่นในความช่วยเหลือที่มาจากพรหรรษาของพระเจ้าผ่านทางชีวิตที่มีพระวาจา ดังที่ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10 ได้กล่าวไว้ “รักพระ รักพระคัมภีร์ รักการสวดภาวนา เมื่อมีพระเจ้าอยู่ในชีวิตพระเจ้าจะไม่ทอดทิ้งคนที่อยู่เคียงข้างพระองค์”

กลุ่มวิถีชุมชนวัดได้รับการเจริญชีวิตความเชื่อทั้งทางด้านจิตใจและศาสนา มีความเชื่อที่แน่นแฟ้น รักกันฉันพี่น้อง ภาวนา มีชีวิตที่สนิทสัมพันธ์กับเพื่อนพี่น้องและผู้นำทางศาสนาโดยเกิดขึ้นได้จากการรวมตัวกันของพี่น้องคริสตชนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ ครอบครัวมาราชีพ พระวาจาของพระเจ้า ร่วมพิธีมิสซา แบ่งปัน พุดคุยกัน เพื่อคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังสมณสาส์นการประกาศข่าวดีในโลกใหม่ (Evanglii Nuntiandi) ข้อ 58 ที่เขียนไว้ว่า “ชุมชนย่อยเหล่านี้มีการเจริญชีวิตความเชื่อ ชีวิตจิต ปฏิบัติศาสนกิจ มีความรักฉันพี่น้องเป็นหนึ่งเดียวกับผู้อภิบาลในแต่ละชุมชน” (Paul VI, 2531) และสมณสาส์นพันธกิจพระผู้ไถ่ (Redemptoris

Missio) ข้อ 51 ที่เขียนไว้ว่า “กลุ่มย่อย ๆ ทุกกลุ่มมีความเป็นคริสตชนได้แท้จริง ต่อเมื่อมีรากฐานอยู่ที่พระคริสตเจ้าและดำรงชีวิตอยู่ในพระองค์ โดยสดับฟังพระวาจาของพระเจ้า ร่วมกันภาวนาโดยมีจุดศูนย์รวมอยู่ที่ศีลมหาสนิท เจริญชีวิตร่วมเป็นจิตหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งแสดงออกด้วยเอกภาพทางจิตวิญญาณและการเอื้อเพื่อแบ่งปันกันตามความต้องการของสมาชิกกลุ่ม” (John Paul II, 2534)

ทางผู้วิจัยเห็นว่า วิถีชุมชนวัดทำให้คริสตชนดำเนินชีวิตอย่างดีโดยมีพระวาจาของพระเจ้าในการฟื้นฟูชีวิตจิตของพวกเขาเหมือนกับว่าเป็นพระเจ้าที่ได้มาสนทนากับพวกเขา การทำวิถีชุมชนวัดเป็นเหมือนกับการอ่านพระวาจาของพระเจ้าที่มาจากการคล้อยใจของพระจิตเจ้า ถ้าเราไม่คิดเช่นนั้นก็เหมือนกับว่าเราอ่านพระคัมภีร์เป็นเพียงเอกสารฉบับหนึ่งเหมือนเป็นหนังสือประวัติศาสตร์มีผู้สัมภาษณ์คนหนึ่งบอกว่า “บางครั้งปัญหาที่ดูเหมือนไม่มีทางออก ไม่ว่าจะเป็นคำพูดของใครก็ตาม แต่เวลาที่ได้อ่านพระคัมภีร์ กลับพบกับคำตอบที่ไม่สามารถหาทางออกได้” เป็นเหมือนกับว่าพระเจ้าทรงฟังและตอบคำถามเรา การประกาศพระวาจาก่อให้เกิดความเชื่ออาศัยความเชื่อนี้ทำให้เราเต็มใจยอมรับความจริงที่พระเจ้าเปิดเผย ดังนั้น ความเชื่อจึงมาจากการฟัง สิ่งที่ได้จากการฟังก็มาจากพระวาจาของพระเจ้า

2. การเจริญชีวิตในหนทางของวิถีชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนี ลำเลียง สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษาพบว่า วิถีชุมชนวัดเป็นเครื่องมือในการอบรมและการแพร่พระวรสารเป็นการเริ่มต้นที่ดีเพื่อนำไปสู่การเป็นคริสตชนที่มีรากฐานอยู่บนจิตตารมณ์แห่งการรัก จนกลับเป็นตัวอย่างแห่งชีวิตคริสตชน โดยอาศัยความกระตือรือร้นที่ได้รับมาจากพระวาจาแล้วแสดงออกมาในความรัก การแบ่งปัน การเยี่ยมเยียนผู้คนที่อยู่รอบข้างหรือชุมชน

วิถีชุมชนวัดเรียกร้องให้ทุกคนดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับความเชื่อ โดยการปฏิบัติตามพระวาจาของพระเจ้า ด้วยการมีชีวิตที่เป็นประจักษ์พยานแห่งความรักของพระเยซูเจ้า ให้น้ำหนึ่งใจเดียวกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามแบบอย่างของคริสตชนกลุ่มแรก

การพบปะส่วนบุคคลกับพระเจ้าโดยผ่านทางพระวาจา หมายถึงการมีประสบการณ์ที่มีชีวิตสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้า เป็นส่วนสำคัญในการประกาศข่าวดี การประกาศข่าวดีจะเกิดผลได้ต้องอาศัยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของหมู่คริสตชน เหมือนอย่าง que ชุมชนคริสตชนวัดนักบุญ

กาสปาร์ แบร์โทนี ได้ทำกิจกรรมที่ส่งเสริมความเชื่อที่สามารถแสดงออกได้ในรูปแบบที่สัมผัสได้ในเรื่องของการแบ่งปัน ช่วยเหลือกัน เยี่ยมเยียนกันและกัน การสวดภาวนาร่วมกัน การส่งมอบความสุขการอวยพรช่วงพิเศษที่ทำร่วมกัน เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของความเชื่อของชุมชน

กฤษฎีกาสมัชชาใหญ่ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยคริสต์ศักราช 2015 “ศิษย์พระคริสต์เจริญชีวิตประกาศข่าวดีใหม่” มีความหมายอย่างลึกซึ้ง คำว่า “ศิษย์พระคริสต์” หมายถึง คริสตชนทุกคน โดยอาศัยศีลล้างบาป พวกเขามีส่วนร่วมกับพันธกิจของพระเยซูเจ้าต้องดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับความเชื่อ โดยปฏิบัติตามพระวาจาของพระเจ้าที่ได้รับฟัง ด้วยการมีชีวิตที่เป็นประจักษ์พยานแห่งความรักถึงพระเยซูเจ้า รวมทั้งดำเนินชีวิตด้วยรูปแบบหมู่คณะ ดำเนินชีวิตเป็นพระศาสนจักร อันเป็นชุมชนแห่งความเชื่อในพระเยซูเจ้า คำที่สอง “เจริญชีวิต” พระเยซูเจ้าเป็นต้นแบบของพวกเราคริสตชน เป็นต้นแบบแห่งความรักและการอุทิศตนทั้งครบตามพระประสงค์ของพระบิดา นอกจากนั้นคริสตชนไทย ยังต้องเลียนแบบอย่างจาก คริสตชนกลุ่มแรกตามที่มีบันทึกไว้ในพระคัมภีร์และคำที่สาม “ประกาศข่าวดีใหม่” กลุ่มคนเป้าหมายคือ คริสตชนผู้ที่ปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ พระศาสนจักรต้องอภิบาลดูแลพวกเขาให้ได้รับการหล่อเลี้ยงด้วย พระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์ แบบอย่างแห่งชีวิตคริสตชนยุคแรกทำให้เขาเจริญชีวิตด้วยการเป็นประจักษ์พยาน อย่างกล้าหาญถึงพระคริสตเจ้า ซึ่งดูแล้วมีความสอดคล้องกันว่า วิถีชุมชนวัดเป็นหลักในการดำเนินชีวิตคริสตชนในการเป็นเครื่องหมายที่มีชีวิตชีวาของพระศาสนจักร และเป็นเครื่องมือในการอบรมฟื้นฟูชีวิต (สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2560)

ทางผู้วิจัยเห็นว่า วิถีชุมชนวัด เป็นวิถีทางการดำเนินชีวิตที่ได้รับการปฏิบัติมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่กลุ่มคริสตชนสมัยแรก ดังนั้น วิถีชุมชนวัดจึงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่ไม่เคยล้าสมัย อาศัยพระวาจาทำให้ คริสตชนได้เติบโตในความเชื่อ ความหวัง และความรักต่อพระเจ้า และต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และพัฒนาไปสู่ภาคปฏิบัติและจากกิจการดีๆ ที่ทำนี้เองเป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่าสวรรค์ก็สามารถอยู่บนแผ่นดินได้

3. การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางความเชื่อของวิถีชุมชนวัด

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวัดนักบุญกาสปาร์ แบร์โทนีประกอบไปด้วย

1. การหล่อเลี้ยงเพื่อส่งเสริมความเชื่อ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับวิถีชุมชนวัด ผู้อภิบาลและคริสตชนต้องให้การสนับสนุนและให้ความใส่ใจ เพื่อให้วิถีชุมชนวัดมีความเข้มแข็ง เพื่อจะได้เป็นประจักษ์พยานถึงพระเจ้าได้อย่างแท้จริง ซึ่งกิจกรรมหลักๆ ก็คือการแบ่งปัน พระวาจาของพระเจ้า และการเยี่ยมเยียนสมาชิก เพื่อแสดงถึงความรักและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

การส่งเสริมในการนำพระวาจามาใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อภิบาลมีหน้าที่ในการอบรม และหล่อเลี้ยงให้กลุ่มวิถีชุมชนมีความเข้มแข็งอาศัยพระวาจา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 กล่าวว่า “ตอนแรกๆ ที่เข้าไปบางคนยังอ่านหนังสือไม่ออก ต้องค่อยๆ สอน ค่อยๆ ฝึกอ่าน ฝึกภาวนา ช่วงแรกนั้นมีความยากลำบากอย่างมาก ต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นระยะเวลาพอสมควร” ในการฝึกฝนก็ต้องให้กำลังใจ และให้ความสนใจ เพื่อให้พวกเขาได้พร้อมที่จะเป็นผู้นำและผู้ร่วมในการสวดภาวนาตามวิถีชุมชนวัด

การนำพระวาจามาเป็นแรงบันดาลใจ หนทางที่จะรู้จักพระเจ้าคือ ความรัก และจะรู้จักพระคริสตเจ้าได้อย่างแท้จริงไม่ได้ นอกจากมีความร้อนรนต่อพระเจ้า นักบุญเกรโกรีแห่งเมืองอเล็กซานเดรียได้แนะนำว่า “ท่านจงเอาใจใส่อ่านพระคัมภีร์ จงตั้งใจอ่านด้วยความพากเพียร จงอ่านด้วยความเชื่อในพระเจ้าและทำให้เป็นที่พอพระทัย ถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจก็จงเคาะหาสิ่งที่ปิดอยู่ข้างใน แล้วจะมีผู้เปิดประตูให้ ดังที่พระเยซูเจ้าเคยตรัสไว้ ผู้เฝ้าประตูยอมเปิดให้เขา จงเอาใจใส่แสวงหาด้วยความเชื่อมั่นในพระเจ้า จะได้พบความหมายของพระคัมภีร์ที่ยังถูกปิดบังซ่อนไว้สำหรับหลายคน (สมณลิขิต Verbum Domini หน้า 33) (Benedict XVI, 2553)

2. การสานต่อวิถีชุมชนวัดโดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่รวมไปถึงผู้ย้ายถิ่นฐาน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศในการสวดภาวนาในการสร้างบรรยากาศนอกจากจะเป็นแบบครอบครัวนั้นก็คือ การมีเวลาที่ภาวนาร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการสวดก่อนนอน หรือสวดสาย ประคำการพาครอบครัวไปร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณและการสวดภาวนาแบ่งปันพระวาจาในแบบวิถีชุมชนวัด บรรดาเยาวชน คือ สมาชิกที่ทรงพลังของพระศาสนจักร และยังเป็นอนาคตของพระศาสนจักรอีกด้วย วัยของเยาวชนมักตั้งคำถามสำคัญจากใจจริงถึงความหมายของชีวิตและจุดหมายของความเป็นอยู่ของตน มีแต่พระเจ้าเท่านั้นที่จะให้คำตอบเหล่านี้ได้ ความเอาใจใส่

เยาวชนจึงหมายถึงความพยายามที่จะประกาศคำสอนอย่างชัดเจนด้วย ต้องช่วยให้เยาวชนมีความมั่นใจและคุ้นเคยกับพระคัมภีร์ประดุจเข็มทิศชี้นำหนทางชีวิต (สมณลิขิต VERBUM DOMINI: 39) (Benedict XVI, 2553)

การสร้างความท้าทายด้วยพระวาจา กลุ่มวิถีชุมชนวัดต้องออกไปเจริญชีวิตด้วยความรักและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันภายในกลุ่มของพวกเขา พวกเขาต้องภาวนาเพื่อสรรเสริญพระเจ้าให้กำลังใจผู้ตกทุกข์ได้ยาก แบ่งปันและช่วยเหลือบรรดาผู้ขัดสน เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจกันและกันภายในกลุ่มในชุมชนวัดที่ละเล็กที่ละน้อยจะมีบุคคลและเยาวชนที่จะพร้อมสำหรับการสานต่อชุมชนนี้ต่อไป

การถ่ายทอดความเชื่อในครอบครัวในยุคปัจจุบัน ท่ามกลางเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ เราจะสืบทอดความเชื่อให้แก่คนรุ่นหลังให้เขาสนใจและรู้จักพระเจ้าได้อย่างไร ดังนั้นครอบครัวต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตในความเชื่อด้วยกันในความแตกต่างที่หลากหลายและเป็นທີ່ซึ่งบิดามารดาและผู้อาวุโสถ่ายทอดความเชื่อ วัฒนธรรม เป็นแบบอย่างเพาะบ่ม อบรมและส่งเสริมกระแสเรียกแก่บุตรหลาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการถ่ายทอดความเชื่อของวิถีชุมชนวัดของครอบครัวไปสู่การดำเนินชีวิตของเยาวชน
2. ควรศึกษาหลักสูตรการพัฒนาอบรมเพื่อให้เกิดวิถีชุมชนวัด

เอกสารอ้างอิง

- กิริติ บุญเจือ. (2538). *จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน*. ไทยวัฒนาพานิช.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2550). *พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- เชิดชัย เลิศจิตรเลขา. (2545). *จริยศาสตร์เพื่อชีวิต* [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์.
- ทินรัตน์ คมกฤส. (2549). *วิถีชุมชนวัด. วิชิตการพิมพ์*.
- แผนกคริสตศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2543). *ประมวลคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก*. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. โรงพิมพ์ราชบัณฑิตยสถาน.
- วีระเทพ วาทนเสรี. (2550). *วิถีชุมชนวัด: พระศาสนจักรที่ทุกคนต่างร่วมมือกัน* [สารนิพนธ์ศาสนศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. วิทยาลัยแสงธรรม.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านกฎหมายพระศาสนจักร. (2543). *ประมวลกฎหมายพระศาสนจักร บรรพ 2: ประชากรของพระเจ้า*. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2553). *แผนอภิบาลคริสตศักราช 2010-2015*. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2560). *กฤษฎีกาสมัชชาใหญ่ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย คริสตศักราช 2015*. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมชัย พิทยาพงศ์พร. (2558). *วิถีชีวิตจิตพระสงฆ์สังฆมณฑล ความศักดิ์สิทธิ์ของพระสงฆ์ความชื่นชมยินดีในชีวิตพระสงฆ์ นักบุญยอห์น มารี เวียนเนย์ เจ้าอาวาสผู้ศักดิ์สิทธิ์การอบรมต่อเนื่องของพระสงฆ์* [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. คณะศาสนศาสตร์, วิทยาลัยแสงธรรม.
- สมภพ ชีวรัฐพัฒน์. (2539). *จริยธรรมกับชีวิต*. นานาสีพิมพ์.
- หัตถชัย วงศ์มาแสน. (2551). *กลุ่มคริสตชนพื้นฐานกับการฟื้นฟูชีวิตคริสตชนในอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง* [สารนิพนธ์ศาสนศาสตรบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. วิทยาลัยแสงธรรม.

- Benedict XVI. (2553). *Verbum Domini* [พระวาจาขององค์พระผู้เป็นเจ้า]. โรงพิมพ์
อัสสัมชัญ.
- Dias, J. (2007). *Small Christian communities as paradigm for a participatory
Church*. FILMC.
- Dias, J. (2554). *Small Christian Communities as a Paradigm for a Participatory
Church* [ชุมชนคริสตชนเล็กๆ แบบอย่างของการมีส่วนร่วมในพระศาสนจักร].
ปิตินาธิช.
- John Paul II. (1990). *Mission of the Redeemer Redemptoris Missio*. Pauline Books
and Media.
- John Paul II. (2534). *Redemptoris Missio* [พระพันธกิจพระผู้ไถ่]. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- Murray, M. V. (1959). *Introduction to Catholic Ethics*. Catholic Eduzational
Association.
- O'Halloran, J. (2000). *Small Christian Communities* (2nd ed.). St. Paul's Press.
- Paul VI. (2531). *Evangelii Nuntiandi* [การประกาศพระวรสารในโลกปัจจุบัน]. โรงพิมพ์
อัสสัมชัญ.
- Penha, B. (2001). *Church documents on Small Christian Communities*. FILMC.
- Vijay, T., & Chawad, A. P. (2006). *Church Teachings on Small Christian
Communities*. PAC Publications.